

Ponuka záverečných prác na KSJTK a KSLLV pre AR 2024/2025

študijný program SLOVENSKÝ JAZYK A KULTÚRA (OPT)

Usmernenie:

Na zvolenú tému záverečnej práce sa po dohovore so školiteľkou/školiteľom môžete prihlásiť **do 27. 5. 2024.**

Predbežnú prihlášku na vypracovanie záverečnej práce nájdete na webových stránkach katedier. Stiahnite si, prosím, prihlášku príslušnej katedry (KSJTK alebo KSLLV), vyplňte ju (vrátane názvu v anglickom jazyku), podpíšte a o podpis požiadajte aj školiteľa/školiteľku práce. Následne vyplnenú prihlášku s oboma podpismi zoskenujte a mailom pošlite p. Patrícii Skalošovej na adresu patricia.skalosova@uniba.sk a v kópii kvôli evidencii školiteľovi/školiteľke.

TÉMY SÚ SCHVÁLENÉ GARANTOM.

Študent/ka môže po dohode so školiteľom/školiteľkou požiadať garanta programu prof. PhDr. Miloslava Vojtecha, PhD. o dodatočné schválenie vlastnej témy záverečnej práce, a to najneskôr do uzavretia termínu prihlasovania.

Bakalárske práce (študijný program bpSK)

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

Preklad distribučných názvov filmov

Výskum bude zameraný na lexikálnosémantickú a sociolingvistickú analýzu pôvodných názvov filmov a ich distribučných pendantov v slovenčine.

Neologizmy v prezentácii tradičných domácich značiek

Práca je zameraná na dynamiku jazyka komunikátov vyskytujúcich sa na webových stránkach tradičných domácich značiek (napr. Kofola). Výskum zahŕňa opis neologizmov, ich výklad a funkčnú analýzu.

Oslovenia v politickej komunikácii

Bakalárska práca je zameraná na fungovanie oslovení v súčasnej politickej komunikácii, pričom zahŕňa excerpciu, opis a funkčnú analýzu oslovení na osi politik – politik, politik – občan a politik – novinár.

Mgr. Gabriela Halienová

Hodnotiaca lexika v podcastoch s odbornou tematikou

Práca predpokladá identifikáciu a interpretáciu hodnotiacich výrazov využívaných v podcastoch sprostredkujúcich komunikáciu o odborných témach popularizačným spôsobom (sféra sociovedeckej komunikácie). Interpretácia identifikovaných výrazových prostriedkov bude spätá s reflexiou funkcie ich využitia.

Obraz Slovenska v politickej komunikácii

Práca predpokladá identifikáciu a interpretáciu vybraných lexikálnych prostriedkov (napr. pragmatických synonym, hodnotiacich atribútov...), prostredníctvom ktorých sa o Slovensku vypovedá v politickej komunikácii určenej občanom. Interpretácia identifikovaných výrazových prostriedkov bude spätá s reflexiou funkcie ich využitia (napr. vzhľadom na ich persuzívny potenciál).

Mgr. Miloš Horváth, PhD.

Vetnočlenská platnosť neohybných slov (slovných druhov) a ich syntaktická a hypersyntaktická funkcia

Vo všeobecnosti platí, že neohybné slová nemajú vetnočlenskú platnosť. V intenciách toho je práca zameraná na stručný výklad o neohybných slovných druhoch (predložky, spojky, častice, citoslovčia) a ich potenciálnej syntaktickej funkcie s cieľom poukázať na fakt, že v špecifických situáciách aj tieto gramatické a kontextové slová môžu plniť funkciu vetných členov a byť tak plnohodnotnou výstavbovou súčasťou vety a textu.

Inkluzívny potenciál generického maskulína v súčasnom slovenskom jazyku

Predkladaná téma má výrazne interdisciplinárny charakter, v dôsledku čoho sa v nej budú kombinovať poznatky viacerých vedných disciplín (pragmaticky orientovanej lingvistiky, filozofie jazyka, sociológie, kultúrnej antropológie a pod.). Jej cieľom je reflexívnym spôsobom zachytiť podstatu (koncept) a funkciu generického maskulína v slovenčine aj s ohľadom na dôsledky jeho používania v súčasnej inkluzívnej, t. j. maximálne otvorenej spoločnosti.

Jazykový a mimojazykový obraz konjunkčných (spájacích) operátorov v súčasnej slovenčine

Cieľom práce je objasniť princíp spájania (spájateľnosti) v jazyku, resp. morfosyntaktickej rovine jazyka a zmapovať sústavu spájacích prostriedkov v súčasnej slovenčine (priradovacie/podradovacie spojky, relatíva, korelatíva a iné konjunkčné operátory) so zreteľom na ich pragmatickú funkciu a konštruovanie mimojazykovej reality. Práca

predpokladá vlastnú excerpciu spájacích prostriedkov na vybranej vzorke monologických a dialogických textov.

System predložiek v slovenčine – jeho logické a jazykovokultúrne aspekty

Cieľom práce je na podklade dostupných teoretických zdrojov staršieho i novšieho dáta zosystematizovať inventár primárnych a sekundárnych prepozícií ako tzv. fixátorov dependenčných vzťahov medzi slovami. Prirodzenou súčasťou práce je diferenciácia identifikovaných prepozícií so zreteľom na ich sémantiku, mimojazykovú logiku, ako aj synchronnú dynamiku a komunikačnú kultúru. Práca predpokladá vlastnú excerpciu predložiek v závislých i voľných pozíciách na vybranej vzorke textov.

Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD.

Perifrása v mediálnom texte

Práca bude zameraná na výklad perifrázy ako jazykového prostriedku. Cieľ práce: analýza štruktúrnych a funkčných vlastností perifrázy v publicistických textoch, odhalenie jej konotatívnych možností a persuzívneho efektu.

Invektívne jazykové prostriedky vo virtuálnej komunikácii

Práca bude zameraná na výklad jazykových prostriedkov implicitného a explicitného invektívneho komunikačného správania vo virtuálnom prostredí. Cieľ práce: sémantická analýza invektívnych jazykových prostriedkov a opis ich funkcií vo virtuálnej komunikácii.

Konotatívny potenciál jazykových prostriedkov v marketingových textoch

Práca bude zameraná na výklad konotatívnych možností jazykových jednotiek. Cieľ práce: identifikácia a sémantická analýza prostriedkov konotatívneho hodnotenia v predajných textoch.

Metaforický obraz Slovenska v mediálnom diskurze

Práca bude zameraná na identifikáciu a výklad spôsobov metaforického modelovania obrazu Slovenska v súčasnom mediálnom diskurze. Cieľom práce je analýza metonymického a metaforického základu výrazov typu *hra o Slovensko*, *Slovensko kráča tajnou chodbou*, *Slovensko kvári problém*, *Slovensko pomaly preniká do <...>* atď.

* *Všetky ponúkané témy sa dajú aplikovať na cudzojazyčný diskurz, je možný aj komparatívny výskum.*

Doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Regionálne nárečie vybranej lokality

Východisko: heuristický výskum v nárečovom prostredí (metódou nahrávania alebo dotazníka). Práca môže mať tradičné dialektologické, etnokulturologické alebo sociolingvistické zameranie (môže ísť o komplexný opis nárečia, vybrané jazykové javy, tradičná ľudová kultúra v nárečí, dynamika nárečia v súčasnej situácii, percepcia nárečí a pod.). Konkrétne zameranie a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Jazykové kvízy na sociálnych sieťach

Východisko: zozbieranie kvízov dostupných na sociálnych sieťach zameraných na rôzne oblasti jazyka (znalosť iných jazykov, variet, spisovnosti jazykových prostriedkov a pod.). Cieľom je cez analýzu otázok a ich typológiu, ako aj analýzu jazykových diskurzov účastníkov kvízov, identifikovať jazykové postoje, ideológie a stereotypy o jazyku.

Variantnosť a dynamika v jazyku

Východisko: empirický výskum reálneho fungovania vybraných variantných javov v jazykovej praxi a v aktuálnych (alebo historických) deskriptívnych lingvistických prácach. Práca môže byť zameraná na súčasnú dynamiku slovenčiny alebo na dynamiku v jej historických varietách; Cieľom je identifikácia motivácií vzniku a pretrvávania variantnosti v jazyku vzhľadom na vnútrojazykové a mimojazykové faktory. Konkrétny výber variantných javov sa upresní po osobnej konzultácii.

Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu jazyka, vonkajších dejín jazyka a sociolingvistiky na základe osobného výberu študenta/študentky a konzultácie so školiteľkou.

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

Slovník zdravotníckych profesionalizmov

Oporami teoretickej časti práce sú idey o transparentnosti a zrozumiteľnosti hovorených zdravotníckych výrazov pre laikov oproti termínom či idey o mieste profesionálnych slov v stratifikácii národného jazyka. Praktickú časť práce bude tvoriť 200 slovníkovo spracovaných výrazov zo zdravotníckej lexiky. (Prácu môžu paralelne riešiť aj viacerí študenti; zadania budú podľa potreby špecifikované.) Východisková literatúra: Slovník policajných profesionalizmov: Bratislava, UK 2021; Slovník divadelných profesionalizmov: Bratislava: VŠMU 2019.

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

Jazyková analýza textov z cestovateľských internetových magazínov a portálov.

Práca si kladie za cieľ poukázať na najčastejšie jazykové problémy vyskytujúce sa na internetových stránkach cestovných kancelárií, na cestovateľských blogoch, v propagačno-informačných materiáloch s cestovateľským zameraním a pod. (užší výber východiskových textov si študent stanoví po dohode so školiteľkou). Predmetom výskumu bude jednak opis najčastejších gramatických a lexikálnych nedostatkov v týchto textoch, jednak uvažovanie nad nevyhnutnosťou ich editácie.

Jazyková analýza textov z internetových magazínov a portálov o varení.

Práca si kladie za cieľ poukázať na najčastejšie jazykové problémy vyskytujúce sa na internetových stránkach o varení (resp. pečení), na kulinárskych blogoch, v propagačno-informačných materiáloch so zameraním na prípravu jedál a pod. (užší výber východiskových textov si študent stanoví po dohode so školiteľkou). Predmetom výskumu bude jednak opis gramatických a lexikálnych nedostatkov v týchto textoch, jednak uvažovanie nad nevyhnutnosťou ich editácie.

Gramatické prostriedky nadviazania a udržania kontaktu v dialógoch.

Náplňou práce bude analýza gramatických prvkov (napr. častíc, vokatív, citosloviec, foriem pozdravu atď.) vo vybraných slovenských dialógoch, ktoré komunikantom slúžia jednak na začatie rozhovoru, jednak na jeho udržanie, prípadne sú signálom požadovanej spätnej väzby.

Mgr. Ivana Šrámeková

(Ne)ohybnosť čísloviek

Predmetom bakalárskej práce bude skúmanie dynamiky v súčasnom používaní čísloviek, resp. v uplatňovaní alebo ústupe flektívnosti (ohybnosti) v jazykovej praxi. Práca bude primárne zameraná na ohybné číslovky a identifikáciu podmienok, za akých inklinujú k neohybnosti. Cieľom bakalárskej práce je preskúmať mieru ohybnosti, resp. neohybnosť konkrétnych čísloviek na základe analýzy vybraného výskumného materiálu a/alebo sociolingvistického výskumu a identifikovať súčasné tendencie v ich používaní.

Mgr. Michal Zoller

Jazykový obraz sveta v lexike slovenských repových skladieb

Cieľom práce je analyzovať lexikálne jednotky slovenských repových skladieb z etnolingvistickej perspektívy. Študent v súbore vybraných textov vyhľadáva typické lexikálne jednotky a ďalej interpretuje ich ustálené vlastnosti, hodnoty,... V kombinácii s poznatkami o danej subkultúre sa snaží vytvoriť ucelený výklad prepojenia subkultúry kultúry a jej jazykových prejavov.

Doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD.

Analýza a interpretácia básnickej zbierky Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej Piesočná pieseň

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorkinej zbierky. Poukáže napr. na špecifiká jej metafory a metonymie, symboliky prírody, utváranie literárnych postáv, pričom sa vyrovná s recenziami, monografiami a so štúdiami o tvorbe autorky.

Mesto ako miesto pre osamelosť (interpretácia vybraných básní z 20. a 21. storočia cez koncepcie literárneho priestoru)

Práca bude zameraná na vybrané básne autorov i autoriek, ktoré budú podrobené komparácii cez aspekty subjektivity, emócií, evokácií zemepisne konkrétneho i neurčitého mestského priestoru.

Analýza a interpretácia poézie Eleny Kamenickej

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorkinej jedinej zbierky a sústredí sa aj na jej básnickú tvorbu, ktorá vyšla iba v periodikách alebo v retrospektívnej antológii. Poukáže na špecifiká jej subjektivity, farebnosti, symboliky prírody a civilizačné motívy.

Analýza a interpretácia básnickej zbierky Štefana Strážaya Palina

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorovej zbierky. Poukáže napr. na špecifiká jej metafory a metonymie, epické a lyrické prvky, výrazové prostriedky smerujúce k určitým typom lyriky, pričom sa vyrovná s dobovou diskusiou o nej.

Doc. Mgr. Peter Darovec, PhD.

Nicol Hochholzerová: Táto izba sa nedá zjesť (Príbeh v knihe a príbeh knihy)

Výskumná časť práce spočíva v dvoch rovinách: 1. ide o interpretáciu samotnej knihy na základe vlastného čítania a dobových literárnokritických reakcií 2. mapovanie spoločenskej diskusie, ktorú táto kniha s kontroverznou témou vyvolala.

Mgr. Marta Fülöpová, PhD.

Obraz 1. svetovej vojny v tvorbe B. S. Timravy (téma rezervovaná)

Bakalárska práca sa má venovať mapovaniu Timravinho zobrazenia témy svetovej vojny na základe výberu textov, ktoré boli vydané v publikácii *Timrava. Tri vojnové novely* (2015). Má sa orientovať na obraz zmien v živote jednotlivca a dedinského spoločenstva zapríčinených vojnou.

Postupy beletrizácie v diele Dúverná zmlúva J. Fándlyho (téma rezervovaná)

Bakalárska práca sa má zameriavať na identifikáciu beletrizačných postupov v diele J. Fándlyho, ktoré text traktátu posúvajú do sféry vznikajúcej umeleckej prózy. Študent/študentka si má všímať, akými prostriedkami Fándly dosahuje estetizáciu textu a ako sa mu darí naplniť deklarovaný zámer zábavnosti.

Obraz pitia a alkoholizmu v slovenskej literatúre 19. storočia (téma rezervovaná)

Bakalárska práca na základe výberu reprezentatívnych textov z jednotlivých období a smerov sa má pokúsiť o predstavenie rôznych variant zobrazenia pitia a alkoholizmu v priereze slovenskej literatúry 19. storočia (pitie ako zábava - anakreontika, pitie ako spoločenský problém - romantizmus, pitie ako osobný problém - realizmus).

Mgr. Matej Masaryk, PhD.

Priestor v próze slovenskej moderny

Predmetom výskumu budú vybrané prózy autorov/autorok slovenskej moderny (Krasko, Groeblová, Jesenský, Gall, Kosorkin a ďalší) s akcentom na prácu s priestorom v nich (na osi subjektívizácia – objektívizácia). Predpokladom úspešnej práce je schopnosť študenta/študentky identifikovať a funkčne uchopiť významovo zaťažené priestorové opisy, resp. evokácie.

Mesto v próze Dobroslava Chrobáka

Výskum sa zameria na prózy Dobroslava Chrobáka situované do priestoru mesta. Cieľom bude nielen popísanie zvyčajnej topografie a spoločenských vrstiev typického Chrobákovho mesta, ale aj zachytenie jeho hodnotových rámcov. Predpokladom úspešnej práce bude okrem interpretačných a kategorizačných kvalít aj schopnosť orientovať sa v dobových periodikách.

Doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD.

Básnická tvorba Márie Ferenčuhovej

Záverečná práca sa zameria na tvorbu jednej z výrazných súčasných poetiek – Márie Ferenčuhovej. Bakalariant/ka sa oboznámi s jednotlivými básnickými zbierkami autorky a s odbornou reflexiou jej tvorby. Následne sa pokúsi o charakteristiku jej autorskej trajektórie od začiatkov po súčasnosť a o analýzu a interpretáciu vybraných básní, prípadne zbierok s dôrazom na fenomén telesnosti.

Básnická tvorba Anny Ondrejovej

Poézia ako svedčenie je jedným z kľúčových východísk tvorby autorky staršej generácie – Anny Ondrejovej. Záverečná práca sa zameria na zmapovanie tvorby poetky a v rámci analyticko-interpretáčnych vstupov do vybraných básní/zbierok načrtne tematicko-motivickú bázu jej poézie.

Knižné blogy, vlogy a bookstagramy

Záverečná práca sa zameria na zaujímavé knižné blogy, vlogy či bookstagramy. Okrem pokusu o ich typológiu a obsahovú analýzu načrtne, ako (a či) digitálna doba ovplyvňuje recepciu literárnych diel a (odborné) písanie o nich.

Prof. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD.

Interpretácia prírodných básnických cyklov P. O. Hviezdoslava

Téma je zameraná na interpretáciu prírodných cyklov Pavla Országha Hviezdoslava *Prechádzky jarom* a *Prechádzky letom*. Interpretácia sa bude orientovať predovšetkým na podoby a špecifiká zobrazenia prírodnej reality v oboch básnických cykloch.

Analýza prekladov bernolákovských textov do súčasnej slovenčiny (podľa vlastného výberu)

Študent/študentka si vyberie ľubovoľný básnický alebo prozaický text, ktorý bol pôvodne napísaný v bernolákovskej slovenčine, a bude sa venovať analýze jeho moderného prekladu do súčasnej slovenčiny. Téma je orientovaná na problematiku tzv. vnútoliterárneho prekladu a problematiku aktualizácie literárnych textov starších vývinových období.

Obraz Dalmácie v románe Martina Kukučina *Dom v stráni*

Téma je zameraná na analýzu obrazu chorvátskeho regiónu Dalmácia, ktorý je spätý s pôsobením Martina Kukučina. Interpretácia románu z dalmatínskeho prostredia *Dom v stráni* bude orientovaná na analýzu geografických, etnografických, jazykových a historicko-politických prvkov vytvárajúcich kolorit Dalmácie a ostrova Brač.

Obraz vybranej európskej/mimoeurópskej krajiny v slovenskej cestopisnej literatúre 19. storočia

Študent/študentka si vyberie konkrétnu geografickú lokalitu, ktorá bola predmetom zobrazenia u viacerých autorov slovenskej cestopisnej literatúry 19. storočia, a pokúsi sa zrekonštruovať podobu tejto lokality vo vybraných literárnych textoch a porovnať jej obraz v literárnej tvorbe viacerých autorov.

Magisterské práce (študijný program mpSK)

Doc. Mgr. Alena Bohunická, PhD.

Tribúni z dejín slovenského rečníctva

Študent/ka v rámci diplomovej práce spracuje charakteristiku vybranej významnej rečníckej osobnosti so zameraním na štýl a/alebo argumentáciu a v previazanosti na dobový kontext, v ktorom rečník pôsobil. Charakteristika rečníctva vybranej osobnosti (napr. Š. Moyzesa alebo iných) zahŕňa aj spracovanie typológie rečníkových prejavov s ohľadom na dobovú jazykovú situáciu.

Vertikálna klasifikácia štýlov politickej komunikácie

Študent/ka na základe teoretických poznatkov zo štylistiky, jazykovej kultúry a politickej lingvistiky vypracuje model vertikálnej diferenciacie štýlov politickej komunikácie v slovenskom komunikačnom priestore.

Prestíž slovenčiny a jazyková mobilita v dobe transmigrácie

Sociolingvistický výskum zameraný na postoje mladých Slovákov/študentov VŠ, ktorých jazykové správanie charakterizuje jazyková mobilita, na prestíž materinského jazyka. Výskum predpokladá kombináciu kvantitatívnych a kvalitatívnych metód.

Argumentačná kultúra v politickom diskurze

Študent/ka bude v rámci diplomovej práce sledovať prítomnosť toposov v argumentácii o vybranej téme, ich jazykovú realizáciu a štylistické pôsobenie, týkajúce sa ich vplyvu na účinok argumentácie.

Mgr. Miloš Horváth, PhD.

Prínos umelej inteligencie (Chatu GPT) do procesu kultivovania súčasnej slovenčiny

Cieľom práce je explanačným spôsobom zachytiť východiská pragmatickolingvistického prístupu k spisovnému jazyku (slovenčine), a to vo vzťahu k najmodernejším komunikačným nástrojom súčasnosti fungujúcim na podklade strojového učenia sa a algoritmického spracovania prirodzeného jazyka. V praktickej časti práce ide o overenie funkcionality umelej inteligencie (konkrétne Chatu GPT-4) pri riešení vybraných jazykovokultúrnych problémov so zreteľom na citlivé posudzovanie sporných javov v kontexte vyššie spomínaného pragmatického nazerania na jazyk a potreby jeho používateľov.

Jazykový a kultúrny obraz súčasného umeleckého komunikačného štýlu v kontexte vybraných textov tzv. soft-literatúry od Jany Benkovej

Cieľom práce je poukázať na niektoré nápadné jazykovoštylistické, ako aj širšie lingvistickopragmatické tendencie prítomné v tzv. soft-literatúre písanej pre ženy. Ide najmä o kolokvializáciu jazyka (hypertrofia hovorových a emocionálno-expresívnych slov), ako aj stereotypizáciu vzťahových štruktúr a banalizáciu (zjednodušovanie) niektorých vzorcov správania, ktoré sa prejavujú na jazykovo-tematickej i pragmatickej rovine textu. Typickou predstaviteľkou takto koncipovanej odnože umeleckého komunikačného štýlu je Jana Benková, ktorá píše okrem iného umelecké texty na objednávku aj pre mesačník Emma.

Potenciálna inkluzívnosť eseje

Cieľom práce je vytvoriť hypotetický lingvisticko-pragmatický model eseje (esejistického štýlu), ktorý by zahŕňal aj potenciálne prvky a znaky inkluzívnosti (teda otvorenosti, prienikovosti) na viacerých rovinách textu (formálnej, obsahovej, kompozičnej, jazykovoštylistickej, ideovej). V praktickej časti práce by išlo o exemplifikovanie týchto prvkov a znakov na podklade interpretácie vybranej vzorky súčasných esejistických (kváziesejistických) textov publikovaných v on-line priestore.

Systémovolingvistický verus pragmatickolingvistický prístup k spisovnej slovenčine – ich východiská a funkčné obmedzenia

Práca má kombinovaný teoreticko-praktický charakter. Obsahom teoretickej časti má byť zmapovanie oboch konceptov teórie spisovného jazyka a jazykovej kultúry rozšírených v našom kultúrnom prostredí a ich zhodnotenie vzhľadom na súčasné podmienky komunikácie. Cieľom praktickej časti je na podklade vlastného empirického materiálu identifikovať problematické jazykovokultúrne javy a uplatniť pri ich explanácii kritériá spomínaných dvoch prístupov k spisovnému jazyku.

Mgr. Maryna Kazhanovich, PhD.

Médiatoposy ako prostriedky formovania spoločenskej mienky

Práca bude zameraná na analýzu toposov (argumentačných schém) v mediálnom diskurze o vybranom sociálne významnom probléme. Cieľ práce: identifikácia médiatoposov, výklad spôsobov ich jazykovej realizácie a charakteristika vplyvu na sociálnu prax.

Manipulatívna argumentácia v politickom diskurze

Práca bude zameraná na výklad spôsobov manipulatívnej argumentácie v politickej komunikácii. Cieľ práce: identifikácia a analýza spôsobov zámerného komunikačného ovplyvňovania (manipulatívnych rečových taktík typu neobjektívneho zovšeobecňovania, reframingu, nekorektných argumentov a neadekvátnych hodnotiacich výrazov atď.).

Súčasný vedecko-populárny diskurz: princíp dialogickosti

Práca bude zameraná na analýzu spôsobov popularizácie odborných informácií v podmienkach mediatizovaného komunikačného priestoru. Cieľ práce: identifikácia špecifik interakcie medzi odbornou a neodbornou verejnosťou v kontexte masovej dostupnosti odborných informácií; odhalenie a výklad sociálne významných následkov šírenie praxe voľnej verejnej interpretácie odborných informácií a spôsobov (kvázi)inkluzívnej komunikácie v rámci mediálno-vedeckého diskurzu.

Metafora hry a jej kognitívny potenciál

V každodennom živote sa vieme pohrať nielen s loptou, ale aj napríklad s textom, dezertom, úrokovou sadzbou atď. Na politickej scéne niekto *hrá o prezidentský úrad* a *robí ťah na bránu hodný lídra krajiny*. Táto práca bude zameraná na výklad konceptu hry a jeho poznávacích možností pri metaforickom modelovaní reality v rôznych typoch diskurzu (vedeckom, politickom, ekonomickom, mediálnom, právnickom a i.).

** Všetky ponúkané témy sa dajú aplikovať na cudzojazyčný diskurz, je možný aj komparatívny výskum.*

Doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.

Dynamika a variantnosť tradičných regionálnych nárečí v kontexte súčasnej jazykovej situácie

Východisko: heuristický výskum vo vybranom nárečovom prostredí (metódy: nahrávanie, dotazník), analýza vybraných javov a porovnanie súčasného stavu so staršími výsledkami tradičnej dialektológie so zameraním na variantnosť, procesy archaizácie a neologizácie vo

vývine nárečia. Cieľom je zachytiť súčasnú dynamiku v stavbe a fungovaní tradičného nárečia. Konkrétne zameranie a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Ľudová a percepčná dialektológia – laické nárečové opisy a metajazykové prejavy

Východisko: výskum zámernej aktualizácie nárečovej variety vo verejnej komunikácii (v informačných a propagačných materiáloch, na internetových stránkach, v jazykovej krajine a pod.) a laických opisov nárečí, ktorých autormi nie sú dialektológovia alebo jazykovedci. Cieľom je identifikovať motivácie záujmu nelingvistov o jazyk a nárečia, manažment jazykových problémov, postoje, predstavy a jazykové ideológie.

Odraz jazykovej situácie a dobového kultúrneho kontextu v historických pamiatkach

Východisko: analýza vybranej jazykovej pamiatky z historického obdobia vývinu slovenčiny (jej kultúrnych variet alebo historických kodifikácií) z hľadiska dobovej jazykovej situácie a jazykových kontaktov. Konkrétne zameranie, výber pamiatky a ciele práce sa upresnia po osobnej konzultácii.

Podoby a metódy jazykovej geografie (geolingvistiky) v slovenskej dialektológii

Východisko: analýza historických i súčasných geografických znázornení nárečovej diverzity v slovenskej dialektológii so zameraním na jazykové, mimojazykové a metodologické aspekty vymedzovanie nárečových oblastí a hraníc. Cieľom je získať prehľad o vývine lingvistického (príp. aj laického) nazerania na regionálnu diferencovanosť jazykového územia a o metódach jazykového zemepisu. Identifikovať význam, riziká a limity jazykového zemepisu.

Iná téma z oblasti dialektológie, vývinu jazyka, vonkajších dejín jazyka, sociolingvistiky a jazykovej politiky na základe osobného výberu študenta/študentky a konzultácie so školiteľkou.

Prof. PhDr. Oľga Orgoňová, CSc.

Variácie vysokoškolského (jazykovo) komunikačného štýlu

Opis a interpretácia na báze výberového jednosemestrového mapovania vlastných skúseností z inštitucionálneho vzdelávania + riadených rozhovorov s 3 študentmi (na 3 rôznych stupňoch štúdia). Profilovať podoby štýlu pedagogických prednášok (na báze skúseností s prednášaním 3 rôznych vyučujúcich), pedagogicko-študentských interakcií na 3 rôznych seminároch, ako aj štýlu spätnej väzby študentov v študentskej ankete (reflektujúcej vyššie vybrané kurzy, ktorých bol diplomant účastníkom). Cieľom je vymedziť aspoň tri

spôsoby školskej verbálnej činnosti s cieľom vyučovať, učiť sa či reflektovať učebný proces na ceste k zvyšovaniu efektivity vzdelávania „orientovaného na študenta“.

Publicistický štýl včera a dnes. Porovnanie funkčného publicistického štýlu (podľa J. Mistríka) a komunikačných štýlov dvoch vybraných internetových novín (napr. liberálny Denník N, konzervatívny Postoj).

Teoretické vymedzenie funkčného štýlu vs komunikačného štýlu. Aplikovať na formálnej aj obsahovej stránke vybraných dvoch denníkov. Identifikovať zhody a odlišnosti, interpretovať inovácie či inakosti (vrátane reflektovania virtuálneho prostredia). Syntetizovať zistenia, vyvodiť závery.

Mgr. Zuzana Popovičová Sedláčková, PhD.

Výrazy *vľavo* a *vpravo* ako prostriedky priestorovej deixy.

Náplňou práce bude na jednej strane teoretické vymedzenie termínu priestorová deixa so zreteľom na pozičnú deixu reprezentovanú výrazmi *vľavo* a *vpravo*, na strane druhej bude relevantný vlastný výskum založený na sledovaní týchto deiktických výrazov a ich referenčných a komunikačných funkcií vo vybraných súkromných a/alebo verejných komunikátoch.

Doc. PhDr. Andrea Bokníková, PhD.

Farebnosť v poézii Trnavskej skupiny – konkretistov

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže z básnickej tvorby Jána Ondruša, Jána Stacha, Ľubomíra Feldeka, Jozefa Mihalkoviča a prípadne aj Jána Šimonoviča a Lýdie Vadkerti-Gavorníkovej. Jej cieľom bude analýza ich farebných pomenovaní a synestézií.

Metafora a metonymia v poézii Jána Ondruša

Práca bude zameraná na vybrané básne alebo pasáže autorových zbierok a časopisecky publikovanej básnickej tvorby. Poukáže najmä na špecifiká metafory a metonymie v samostatnom pôsobení každej z nich, ale aj v ich vzájomnom prepájaní.

Doc. Mgr. Peter Darovec, PhD.

Súčasná próza (ženského) subjektu – Sabuchová, Kucbelová, Hochlölzerová

Práca je zameraná na interpretáciu próz významných súčasných ženských autoriek v kontexte poetiky „literatúry subjektu“.

Márius Kopcsay – tematizácia márnosti v literatúre prelomu storočí

Interpretačný prierez tvorby významného súčasného prozaika so zameraním sa na špecifický typ spoločenského outsidera, ktorý sa variantne objavuje v rôznych Kocsayových prózach.

Tvorivá spolupráca spisovateľa a prekladateľa: Lajos Grendel a Karol Wlachovský

Wlachovský

Skúmanie kontextov dlhodobej kongeniálnej spolupráce maďarského prozaika žijúceho na Slovensku Lajosa Grendela a jeho výhradného prekladateľa do slovenčiny Karola Wlachovského. Práca vyžaduje znalosť oboch jazykov.

Mgr. Marta Fülöpová, PhD.

Ochrana prírody v slovenskej literatúre 19. storočia

Diplomová práca má byť zameraná na identifikáciu textov slovenskej literatúry 19. storočia, v ktorých sa objavuje téma ochrany prírody (ochrana lesov, ochrana zvierat atď.) Pokúsi sa o usúvzťažnenie literárneho stvárnenia s dobovými myšlienkovými smermi a s činnosťou rôznych spolkov.

Prof. Dagmar Garay Kročanová, PhD.

Naturizmus ako variant modernizmu (rezervované)

Cieľom práce je identifikovať dichotómie modernizmu: v prípade naturizmu ide najmä o rozpor medzi tradíciou a modernitou, ktorá sa prejavuje o. i. zameraním na archaické, primitívne, iracionálne, archetypálne, mýtické, folklórne... vrstvy verzum tendovaním k modernej, experimentálnej próze. Diplomová práca predpokladá dôkladnú znalosť doterajšieho výskumu naturizmu a schopnosť analyzovať kanonické diela slovenského naturizmu aj na pozadí aktuálneho zahraničného a domáceho výskumu modernizmu.

Pôvodná a prekladová básnická tvorba E. B. Lukáča pred rokom 1948 z hľadiska medziliterárnych vzťahov (rezervované)

Diplomová práca sa zameriava na interpretáciu básnickej tvorby E. B. Lukáča pred rokom 1948, pričom dôraz sa kladie na vyvážený výskum viacerých tematických línií Lukáčovej poézie (intímna, náboženská, spoločensky angažovaná tvorba). Súčasťou tejto časti práce je tiež analýza kontaktov Lukáčovej poézie s tvorbou iných básnikov (najmä E. Adyho, P. Claudela a O. Chajjája). Samostatnou časťou diplomovej práce je prekladová tvorba E. B. Lukáča.

Mgr. Matej Masaryk, PhD.

Miloš Kolesár a jeho Zlatá fantázia

Predmetom výskumu bude v podstate zabudnutý autor medzivojnovnej prózy a jeho jediná, tematicky i poetologicky hybridná zbierka poviedok a črt z roku 1933. Práca teda bude mať objaviteľský charakter – s nutnou schopnosťou vytvárania vlastných hypotéz a záverov, ktoré sa môžu len veľmi okrajovo opierať o doterajší výskum Kolesárovho diela.

Senzualizmus v krátkych prózach Mila Urbana

Predmetom výskumu bude práca s evokáciou, resp. významovým zaťažovaním zmyslovosti v Urbanovej novelistike z dvadsiatych rokov 20. storočia (predovšetkým v zbierke Výkriky bez ozveny). Dôležitými predpokladom je schopnosť identifikovať, kategorizovať a interpretovať relevantné momenty skúmaných próz.

Doc. Mgr. Veronika Rácová, PhD.

Textologická analýza básnickej skladby *Pláň a Pláň, hory* od Jána Buzássyho

Básnická skladba *Pláň a Pláň, hory* básnika Jána Buzássyho prešla od svojho vzniku zaujímavým vývinom. Cieľom diplomovej práce bude textová analýza oboch variantov skladby, pokus o pomenovanie autorových motivácií/zámerov pri prepisoch a o ich interpretáciu. Diplomant/ka sa zároveň pokúsi načrtnúť a odôvodniť svoje stanovisko k otázke, či môžeme stále hovoriť o textových variantoch, alebo ide skôr o dve podoby diela, ktoré má jednotný genetický základ.

Experimentálna tvorba Kamila Zbruža

Kamil Zbruž sa v slovenskej literatúre pohybuje od začiatku 90. rokov 20. storočia, keď debutoval básnickou zbierkou *Spitý imidž*. Jeho tvorba prešla mnohorakými premenami – od rebelantských gest, ktoré do istej miery reprezentuje aj básnické ticho v zbierke *Barbar(u)ská ruleta*, sa posunul k dekonštrukcii textu v podobe textovo-vizuálnych či auditívnych experimentov, k textovým inštaláciám alebo performatívnemu čítaniu v bratislavskej električke. Cieľom diplomovej práce bude práve zmapovanie a interpretovanie Zbružovej tvorby a jeho umeleckých gest, hľadanie zahraničných i domácich inšpiračných zdrojov a pokus o esteticko-hodnotové pomenovanie miesta, ktoré jeho tvorba zastáva v rámci slovenskej literatúry.

Prof. PhDr. Miloslav Vojtech, PhD.

Hollého Cirillo-Metodiada ako typ duchovného eposu

Téma je zameraná na interpretáciu duchovného eposu Jána Hollého Cirillo-Metodiada z aspektu literárneho žánru. Predmetom analýzy bude najmä identifikovanie a charakteristika špecifických typologických prvkov duchovného eposu.

Obraz Matúša Čáka Trenčianskeho v slovenskej literatúre 19. storočia

Téma je zameraná na analýzu podôb literárnej postavy Matúša Čáka Trenčianskeho v slovenskej poézii a próze 19. storočia. Táto postava bude reflektovaná v kontexte obrodeneckého historizmu a mytologizmu.

Premeny prírodnej lyriky v slovenskej poézii 19. storočia

Téma je zameraná na analýzu podôb prírodnej lyriky u autorov slovenskej literatúry 19. storočia. V intenciách historickej poetiky sa pokúsi zmapovať vývin tohto lyrického typu počnúc obdobím osvietenského klasicizmu a končiac obdobím realizmu.